

STUDIEPLAN 2012-13

Vurdering i elevenes læringsarbeid – 15+15 studiepoeng

Målgruppe og opptakskrav

Lærere i videregående opplæring

Studieprogrammets navn: "Vurdering for læring" i videregående opplæring

Studieprogrammets nivå, varighet og omfang.

Dette er videreutdanning som bygger på godkjent lærerutdanning. Studiet er på 30 studiepoeng, som er delt opp i to moduler, hver på 15 studiepoeng. Studiet går over ett år.

Mål for studieprogrammet:

Studentene skal gjennom utdanningen utvikle sin vurderingskompetanse, for å bidra til å fremme elevenes læring i fagene i den videregående opplæringen.

Læringsutbytte:

Studentene skal etter fullført studieprogram kunne:

Kunnskaper

- gjøre rede for vurdering med utgangspunkt i skolens praksis
- vise til lov, forskrift og læreplan for å begrunne valg i sitt vurderingsarbeid
- begrunne valg i undervisning ut fra teori og forskning

Ferdigheter

- kommunisere tilbakemeldinger som virker læringsfremmende for elevene
- skape forutsigbarhet og motivasjon i læringsarbeidet ved å operasjonalisere læreplanen i faget
- analysere elevenes resultater fra kartlegging, prøver og observasjon for å lede elevene i læringsfremmende aktivitet

Generell kompetanse

- vise utvikling av egen forståelse og handlingskompetanse i vurderingsarbeidet som fremmer elevenes læringsarbeid
- realisere gjennom vurdering et læringsmiljø som fremmer tilpasset opplæring og elevmedvirkning

Modul 1: Vurdering for læring – 15 studiepoeng

Læringsutbytte:

Studenten skal etter fullført emne kunne:

Kunnskaper

- gjøre rede for vurdering utfra læreplanen, opplæringsloven og relevante forskrifter
- skille mellom og utdype sentrale begrep innenfor vurderingsfeltet
- gjøre rede for begrepet kompetanse
- begrunne valg i vurderingsarbeidet utfra teori og forskning, og se disse i både et nasjonalt og globalt perspektiv
- relatere vurderingsarbeidet for å forebygge frafall i opplæringen

Ferdigheter

- operasjonalisere og konkretisere kompetansemålene i det enkelte fag
- variere vurderingspraksis for å fremme tilpasset opplæring
- beherske didaktisk relasjonstenking
- formidle tilbakemeldinger på elevarbeid som fører til læring hos eleven

Generell kompetanse:

- planlegge og gjennomføre vurderingsarbeid som vil fremme elevenes motivasjon og mestring i faget
- påvirke elevenes utvikling av grunnleggende ferdigheter i vurderingsarbeidet

Emnets innhold:

Studiet om vurdering har som mål å knytte teori, forskning og praksis tett sammen. Hvordan vurderingsarbeidet kan gjøres i praksis i videregående opplæring, har hovedfokus og blir satt inn i et forskning og teoretisk perspektiv. Kjennskap til og erfaring med vurdering inn mot temaer som motivasjon, tilpasset opplæring, grunnleggende ferdigheter, klasseledelse og didaktisk relasjonstenking er sentralt. Studiet har som teoretiske grunnlag: Motivasjonsteori, læringsteori og vurderingsteori (evalueringssteori).

Gjennom systematisk bruk av vurdering for læring kan det legges til rett for tilpasset opplæring gjennom bl.a. tilbakemeldinger og fokus på eleven som aktør i sin læringsprosess. Her vil arbeidet mot det enkelte fag bli viktig. Tilbakemeldinger og utvikling av elevenes egne strategier vil være sentralt i vurderingsarbeidet for å utvikle dette. Forskning rundt frafallspromatikk vil bli brukt til å belyse temaet, samt satsingen på «Ny Giv».

Studentene vil få kjennskap til og erfaring med vurdering i forhold til læreplanforståelse. Som del av dette arbeidet vil det bli viktig å utarbeide kjennetegn, dvs. operasjonalisere og konkretisere kompetansemålene i det enkelte fag for å fremme elevenes læring og deltakelse i læringsarbeidet. Kompetansebegrepet, tilbakemeldinger og framovermeldinger, vurdering av og for læring vil være begreper som vektlegges. Karaktersetting/ standpunktvurdering både som vurdering for og av læring, vil bli vektlagt i arbeidet. Videre vil det være viktig å se dette i forhold til både teori, forskning og lovverk.

Gjennom studiet vil man ha fokus på arbeid med hele gruppen/klassen for å utvikle elevenes kompetanse i fag og bevissthet rundt egen læring (den metakognitive elev).

Arbeids og undervisningsform

Gjennom forelesninger, eksempler, case og oppgaver vil det synliggjøres hvordan vurdering påvirker elevenes motivasjon i læringsarbeidet. Det vil bli satt fokus på studieretningene som er representert, og deltakernes erfaringer vektlegges både i forelesningsdelen og i arbeid med grupper.

Det legges vekt på studentaktivitet både på og mellom samlingene. Studiet er erfaringsbasert, og krever at deltakerne må kunne prøve ut på elever i mellomperiodene både for erfaringsutveksling og oppgaveløsning.

Det vil være nettverksmøter mellom samlingene i alt 20 timer. Fra disse føres det et kort referat som legges på Fronter.

Vurderingsform:

80% tilstede på samlingene

80% tilstede på nettverksgruppe

En individuell rapport som tar utgangspunkt i egen praksis. Her skal studentene vise egen utvikling, reflektere rundt denne og spille dette opp mot teori og forskning. Gradert karakter.

Modul 2: Vurdering som læring – 15 studiepoeng

Læringsutbytte:

Studenten skal etter fullført emne kunne:

Kunnskaper

- identifisere ut fra teori og forskning viktige faktorer for læring sett i et vurderingsperspektiv
- gjøre rede for hvordan man kan bruke kartlegging og nasjonale prøver for å fremme den enkelte elevs læring
- identifisere elementer som fremmer kommunikasjon i en læresamtale
- gjøre rede for veiledningsteori og sette det inn i et vurderingsperspektiv

Ferdigheter

- observere med henblikk på å ha et metaperspektiv på egen rolle og utvikling
- beherske en dialogisk samtale med elever som fremmer elevenes læring
- anvende resultater fra kartlegginger i utvikling av elevenes læringsarbeid
- kombinere elevvurdering med virksomhetsvurdering som egen kontinuerlig kilde til utvikling både av undervisning og læringsarbeid

Generell kompetanse:

- utvikle elevenes selvregulerende evner gjennom vurderingsarbeidet
- lede utviklingen av elevenes grunnleggende ferdigheter i fag
- utvikle undervisning som for å fremme elevenes selvregulerende evne i vurderingsarbeidet både på klasse- og skolenivå.

Emnets innhold:

Studiet om vurdering har som mål å knytte teori, forskning og praksis tett sammen. Hvordan vurderingsarbeidet kan gjøres i praksis i videregående opplæring, har hovedfokus og blir satt inn i et forskning og teoretisk perspektiv. I dette emnet vil hovedfokuset være på kjennskap til og erfaring med elevmedvirkning i gruppe, klasse og skolen.

Studentene vil få innføring i grunnleggende veiledningsteori der fokus vil være på utprøving av forskjellige veiledningsmetoder. Dette er viktig for å bevisstgjøre studenten på sin rolle i samhandlingen med elevene. Arbeid med hvordan den enkelte lærer kan fremme elevenes læring i sine fag og være med på å utvikle elevenes bevissthet om egen læring, vil på den måten bli belyst når veiledningsmetodikk brukes inn i vurderingsarbeidet. Veiledningsteori vil først og fremst bli satt i et kognitivt og systemisk perspektiv.

I tillegg vil kjennskap til selvregulerende læring og forståelse for ulike faser i læringsarbeidet løftes fram for å sette fokus på vurderingsarbeidet som del av hele læringsprosessen. Med dette menes; hvordan kan elevene forberede seg for læring, hva bør elevene gjøre i løpet av læringsarbeidet og hvordan skal de til slutt bruke eget arbeid i refleksjon for nye og andre læringssituasjoner. Metakognisjon og egenvurdering blir viktige begreper, hvordan elevene kan utvikle dette i sitt læringsarbeid gjennom modellering, veiledning og gode tilbakemeldinger.

Det vil legges vekt på at studentene skal være bevisste aktører med vurderingsarbeidet i sin organisasjon. Elevsamtalen som den gode læresamtalen med fokus på tilbakemeldinger gjennom dialogen er sentralt her. Observasjon som metode vil bli brukt fr å utvikle egen forståelse over sin holdning og rolle ovenfor elevenes utvikling gjennom vurderingsarbeidet. Hvordan læreren kan være aktør i dette arbeidet både på klasse- og skolenivå, vil bli sett på i et sosiokulturelt perspektiv.

Det er viktig at studentene får kjennskap til og erfaring med vurdering sett i et styringsperspektiv. Hva viser internasjonale føringer og tester, hva sier de og hvordan kan vi se dette inn i et lokalt vurderingsperspektiv? I skolens hverdag; hvordan bruke resultatene fra nasjonale prøver, kartlegginger og undersøkelser for å hindre frafall og øke elevenes læringsutbytte? Det å kunne anvende resultatene i et klasseperspektiv og i et elevperspektiv for å sikre elevenes læringsutbytte er sentralt. I tillegg må lokale prøver og andre kartleggingsprøver trekkes inn. I neste omgang må dette sees opp mot temaene fra modul 1 – elevenes utvikling av de grunnleggende ferdigheter, hvordan gjennomføre tilpasset opplæring og elevenes mestringsfølelse som utgangspunkt for læring.

Arbeids og undervisningsform

Studiet vil ha en variasjon mellom forelesninger og seminarvirksomhet. Det legges vekt på at teori og forskning skal være praksisrelatert og erfaringsbasert. Studentene vil ta utgangspunkt i læreplanen for sine fag, egen praksis fra klasserommet, kartlegginger som deres elever gjennomfører for så å operasjonalisere teori og forskning for å utvikle egen praksis. Utprøving og utvikling av egen rolle som leder av vurderingsarbeidet

Nettverksgruppene vil være viktige arenaer for videreutvikling av temaer på samlingene, og visse temaer vil bli gitt for disse møtearenaene. Nettverksmøter mellom samlingene vil være å totalt 20 timer. Fra disse føres det et kort referat som legges på Fronter.

Vurderingsform:

80% tilstede på samlingene

80% tilstede på nettverksgruppe

Muntlig individuell prøve. Kandidaten skal ut fra en oppgave som er gitt dagen før holde en 10 minutters innledning. Deretter følger en samtale med sensorene over samme tema og eventuelt andre temaer fra emnet. Gradert karakter.

Pensumliste

Med forbehold om endringer fram til 10.06.12

Bergem, O.K. & Dalland, C. (2010) *Arbeidsplaner, læringsmål og vurdering. Hva gjør vi?* Kap 3 – 5. Oslo: Universitetsforlaget

Bjørndal, C.R.P. (2002): *Det vurderende øyet*, Polen: Gyldendal (120s)

Dale, E.L. & Wærness, J. I. (2006): *Vurdering og læring i en elevaktiv skole*, Otta: Universitetsforlaget (250s)

Dobson, S, Eggen, A. B. og Smith, K. (red) (2009): *Vurdering, prinsipper og praksis*, Polen: Gyldendal (300s)

Dobsen, S & Engh, R (2012): *Vurdering for læring i fag*, Høyskoleforlaget *

Eggen, A.B. (2011): *Vurdering for skole-utvikling*, Polen: Gyldendal (200s)

Engh, Roar (2011): *Vurdering for læring i skolen*, Høyskoleforlaget (188s)

Hattie, J. & Timperley, H. (2007): The power of feedback I *Review of Educational Research*, 77: 81 – 112. (32s)

Helle, Lars (2007): *Læringsrettet vurdering*, Otta: Universitetsforlaget (200s)

Mossige, M. & Hoem, T.F. (red) (2010) *Fagbok i bruk i alle fag i videregående skole*, Stavanger: Lesesenteret

Løw, Ole (2009): *Pædagogisk vejledning, Facilitering af læring i pædagogiske kontekster*, København: Akademisk forlag (200s)

Tveit, S. (red) (2007): *Elevvurdering i skolen, grunnlag for kulturendring*, Otta: Universitetsforlaget (130s)

Utdanningsdirektoratet: *Kartleggingsprøver i lesing for 11 trinn, med to lærerveiledninger* (20 s)

Utdanningsdirektoratet (2008): *Lesing er...* (60 s)
Denne boken er fagdelte – differensiert pensum for deltakerne